REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 245. Brașov, Luni-Marți 6 (19) Noemvrie 1907.

Concurența la împăciuire.*)

(Un răspuns.)

VI.

Am zis că am putea scrie o carte întreagă despre apucăturile vechi și noi ale adversarilor noștri naționali: de-a ne ademeni, de-a ne împiedeca să ne facem datoria națională și de-a băga vrajbă și confuziune între noi cu vecinicele lor propuneri de împăciuire și de frăție tate.

Scopul acestor articoli n'au fost însă de-a face o descriere amănunțită a sistemului de ademenire și de păcăleală a politicianilor maghiari, ci am voit numai să satisfacem rugărei tinerilor noștri amici, cari, văzând scrisorile vestitoare de o nouă împăciuire din „Telegraful Român", au dorit să le arătăm ce credem noi despre aceste nouă apariți uni, pe cari logica lor sănătoasă nu le poate privi ca apariți uni normale. Pentru aceasta credem că am desfășurat în destul premisele privitoare la tema de față și acum rămâne numai să tragem concluziunile. Ne vor înțelege, credem, amicii noștri dacă vom resuma fără înăunjur situația creată de încercările de înțelegere și împăciuire

Abstrăgând dela numărul cel mare al celor slabi de înger sau a oamenilor năcăjiți și persecutați de soarte, cari, din speculă ori din mizerie, se dau după păr și umblă a duce și pe alții cu ei, ca să-și câștige merite, în cele mai multe cazuri milă, înaiutea celor puternici, cărora le vine la socoteală să se folosească de ei ca unelte, din caz în caz și în chestiuni diferite pentru realizarea planurilor lor dușmănoase poporului nostru; abstrăgând, zicem, cu totul de acest soiu de renegați și transfugi, cari țin în toate împrejurările și situațiunile isonul cânteculni de înfrățire maghiaro-română, putem să facem următoarea clasificare a elementelor din sânul nostru, dela cari contele Batthyanyi și colegul său Ugron așteaptă sprijinirea indirectă sau directă planului lor de împăciuire cât mai ieftină.

De Români intransigenți aderenți cu trup și suflet, fără doar și poate, ai programului nostru național dela 1848 și 1881, nici că mai putem vorbi în momentul de față. Aceștia par'că au intrat în pământ, încetul cu încetul, de când cu ordonanțele lui Hieronymi, cari au avut de scop distrugerea partidului nostru național, ordonanțe pentru cari până în ziua de azi nu s'a aflat nici un deputat de limba și legea noastră, care să fi interpelat înaltul ministeriu unguresc, cu toate că azi avem 15 deputați și pe primul „deputat naționalist" dela Dobra îl avem deja de peste cinci ani. Ne-am plecat și am ajuns la punctul critic de a ne face socialiști, pentru a scăpa de îndatoririle ce le avem față cu partidul național, înființat acum 26 de ani, și pe cari nu suntem capabili a ni-le face nici într'un fel. Firește că în atmosfera aceasta nu pot nici măcar vegeta plantele intransigenței în ce privește curățenia principiilor noastre naționale, ear tinerimea noastră, care ar trebui să fie patul cald pentru desvoltarea lor principioasă națiunei române, este prea „practică", prea „modernă" și prea înclinată spre tot ce poate strica naționalismului ei.

Rămân dar pe teren numai transigenții și mărturisim că considerăm de-o problemă foarte grea de-a-i clasifica. Ca să nu fim rău înțeleși trebue să premitem, că noi intransigența și transigența n'o privim aici din punctul de vedere al adversarilor noștri dela putere. Pentru ei sunt intransigenți toți cei ce pun vre-o condiție serioasă pentru împăciuire.

Numai așa o pot duce în sânul partidelor maghiare cei câtiva Români transfugi, ca deputatul Burdea, care dacă ar cuteza să stărue cu insistență de-a se recunoaște numai ca principiu, că, de pildă, în toate școalele unguresți din ținuturile amestecate — adecă, și în noul gimnaziu din Caransebeș—să se predea limba română ca studiu obligator, ar fi *stante pede* dat afară și declarat de intransigent.

Așa sunt priviți și deputații noștri naționaliști de intransigenți, cu toate că au declarat de atâtea ori că se mulțămesc cu esecutarea legei naționalităților, și cu toate că unii din ei, luând parte la desbaterea specială asupra proiectului de lege școlar a lui Apponyi, au mers până a face propanerea ca pentru buna pace și înțelegere să se aplice pe edificiile școalelor noastre pe lângă inscripția românească și inscripția ungurească. Au arătat așadar cea mai completă acomodare și totuși sunt timbrați de intransigenți și agitatori.

Așadar să fim bine înțeleși. Transigenții în sens național românesc s'ar putea clasifica așa:

Moderații independenți, cari nu formează un grup separat și sunt foarte puțini;

moderații din conziderațiuni de oportunitate politică, între cari se numără și deputații noștri naționaliști;

moderații *ex officio*, cari, deși ocupă posturi și demnități însemnate și sunt materialicește „independenți, țin de a lor datorie de a înclina spre împăciuire din cauza răspunderei ce o au, și mai adeseori cred numai a-o avea, față cu oficiul și poziția ce-o ocupă în mijlocul poporului nostru — precum și în genere acela, cari să ne fie permisă caracterisarea cu cuvintele cunoscute, „tremură pentru institutiunile și institutele" a căror păzitori și sprijinitori sunt;

moderații de ocaziune, cari merg odată cu unii, odată cu alții și găsesc o plăcere deosebită de a asista la banchetele de înfrățire și a da și mână de ajutor la împăciuire și aplanări cu adversari, și în fine

moderații cari, deși se dau încă de Români, dar familiile lor sunt în cele mai multe cazuri transfuge din lipsa de adevărată creștere românească.

Din punctul de vedere al nostru cei ce au intrat fățiș în tabăra guvernului, ori sunt membri ai vr'unui partid adversar, nu întră în clasificarea de mai sus, dar sunt totuși a se ținea în evidență, întru cât guvernul le dă rolul și însemnătatea de a contribui la împăciuire. Pe aceștia ii putem numi „moderații guvernului". Ei își au rolul lor însemnat în evoluțiunea „pacificațiunei naționalităților", rol adese-ori foarte trist și fatal pentru cauza românească. Vezi Caransebeșul.

Ținem a repeta că cei dela putere declară de naționaliști moderați pe uneltele lor cele mai probate, pe când pe adevărații naționaliști, ori cât de multe și mari dovezi de cumpătare, de conciliațiune, ba adeseori chiar de modestie aproape culpabilă ar da, îi declară și îi timbrează cu toptanul de intransigenți și de agitatori.

Față cu aceasta stare de lucruri înțelegem că trebue să fie foarte nedumeriți aceia din generația mai tânără, cari necunoscând firele desvoltării trecute, stau deodată față cu o concurență atât de curioasă la împăciuire, pentru a căreia caracterizare mai amănunțită, ne vedem nevoiți a lungi seria noastră de articoli cu unul.

*) A se vedea Nr. 236, 239, 240, 241. 243 ai »Gaz. Trans«.

Discursul de deschidere

rostit la adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român de d-l **Virgil Onițiu**, vicepresidentul Societății.

Onorată adunare generală! Domnilor și Doamnelor!

In această clipă de sărbătoare, când ursita rea a voit, ca eu să deschid și să conduc această adunare generală a Societății pentru fond de teatru român, — sufletul meu se umple de sfială și de o adânc simțită durere.

Un caporal modest al unei mici oștiri, care oștire se luptă de aproape 40 de ani pentru înălțarea măreț al teatrului românesc în patria noastră, — ajuns-am să țin astăzi locul marelui urzitor și conducător al mișcării teatrale la noi, a neuitatului nostru president, a venerabilului bătrân, care a fost Iosif Vulcan.

Iată de ce sunt copleșit de sfială și de durere.

Și în această tulburare a sufletului meu numai două momente sunt, cari îmi înleznesc cumpătul neapărat în fața D-Voastră: convingerea firmă, că vom găsi un vrednic urmaș în scaunul de president al Societății noastre și eu voiu fi astfel mântuit de sarcina onorifică, dar prea grea, ce mă apasă azi, — și de altă parte faptul, că durerea mea nu este particulară, nu este numai a mea, ci este o durere, din care Vă luați și D-Voastră partea și pe care o simt toți fiii de bine ai neamului nostru.

Bătrânii fruntași ai luptelor noastre pentru cultură jelesc în Iosif Vulcan pe vechiul lor tovarăș, care a luptat aproape 5 decenii alăturea cu ei pentru idealul lor comun: înălțarea neamului românesc prin cultură, — cărturarii bărbați în toiul muncii și în cumplitul puterii lor văd în moartea lui Iosif Vulcan o faclă, care le-a luminat întâiele poteci, când s'au încumetat să între pe dibuite în tărâmul înburuenit și încâlcit al cărții românești dela noi, o faclă, care acum pe veci li s'a stins, — iar generația tânără, nădejdea zilelor noastre de mâne, este înduioșată văzând cum luptătorul idealist al unor vremi ce nu mai sunt, apune pe veci, pentruca ei trecând înainte peste redutele cucerite în nobil avânt de el, să ducă la noi biruințe și să înfigă pe mai înnălțate culmi aceeaș flamură a aceluiaș ideal, pentru care a trăit și a luptat și el!

Din obșteasca părere de rău nu lipsește, D-lor, nici inima 'nduioșată a femeii române. Mamele române au vărsat lacrimi ferbinți pe mormântul aceluia, care prin condeiul său neobosit le-a altuit în inimi iubirea cărții românești și a graiului strămoșesc, și care a oferit un șir îndelungat de ani aproape el singur hrana sufletească în graiul neamului pentru odraslele lor: mamele tinere ale zilelor noastre.

Din această obștească durere însă luatu-ni-am partea cea mai mare noi, cari suntem ostașii Societății pentru fond de teatru român și în deosebi noi dela această masă, cari am avut fericirea să fim în timpul din urmă tovarășii de muncă și de însuflețire a iubitului nostru president.

Imi pare că-l văd când venia la noi în Brașov, o făcea în fiecare an de 2—3 ori, ca să presideze la ședințele Comitetului Societății noastre, cu câtă bucurie ne saluta, cu câtă seninătate ne asigura de fericirea ce-o simțe, când se vede între noi îndrumând cu înțelepciune și dragostire căile iubitei Societăți, al cărei suflet a fost și a rămas până la moarte.

Și cine dintre noi va uita vr'odată strălucirea, căldura și idealismul ce se revărsă asupra adunărilor noastre generale din rostul plin de avânt și de însuflețire a măiestrelor sale discursuri presidiale, cu cari deschidea adunările noastre? Figura lui înaltă, părea că se înnalță și mai mult în acele clipe solemne, ochii lui străluciau de focul sacru, ce-i străbătea inima și publicul eră răpit de un val de însuflețire cald și puternic, care venea din inimă și mișca inimile. Dragostea lui pentru cauza mare a teatrului românesc era așa de puternică, încât oboseala muncii zilnice și a vrâstei sale înaintate se risipiă ca prin minune în mijlocul succeselor frumoase ale adunărilor și avea el și aveam noi toți împreună impresia, că prinde puteri noue, că întinerește.

O fi de bună samă și viia impresie ce mi-a lăsat în suflet tovărășia de muncă sub conducerea însuflețită a ilustrului nostru president, idealismul lui nesecat, nădejdile lui mari în viitorul iubitului neam, bucuria lui nefățărită de mișcarea vie și românească a literaturii noastre mai nouă, care a trecut în vârtej înainte peste munca și stăruința lui de odinioară de pe aceiaș tărâm și sub aceeaș flamură, — cari toate le-am simțit nemijlocit din graiul și din faptele lui.

Dar, socotesc, că tocmai această nemijlocire a impresiilor unei mărturii vii mă îndreptățește să ridic glasul meu fără pretenții întru păstrarea dreaptă și curată a amintirii sale.

Iosif Vulcan nu a fost un geniu, nu a fost un soare, care cu razele sale să lumineze până'n întunerecul zilelor trecute și a celor viitoare. Sufletul lui a fost o lumină blândă, care a luminat ani îndelungați cărările modeste în viața culturală și literară a contimporanilor săi, cari datori sunt să rostească cu o pioasă recunoștință numele acestui vrednic fruntaș între luptătorii pentru cultura și literatura românească.

Este sublim bărbatul genial, care din bogăția fără samă și fără de hotar a nemăsuratului său intelect aruncă sămințe vii, din cari încolțesc roade minunate din veac în veac. Uimiți ne închinăm din neam în neam spiritului său generator. Măcar că el ne-a dat poate numai fărâme din neînchipuita lui avuție.

In fața acestor uriași ai gândirii omenești, se ridică alții mai mici, mai modești, dar tot așa de indispenzabili pentru înaintarea omenimei, ca și acei mari genii. Aceștia sunt *vrednicii fruntași* ai luptelor contimporane; lanțul lor constitue desvoltarea continuă. Ei sunt grădinarii cari muncesc în sudoarea feții lor din zori până în sară, ca sămânța aruncată de geniul ce trece ca un fulger, să încolțească, să crească și să rodească și rodul îl culegem noi toți și ne veselim de el. Și ca să rămân la această comparație, lăudăm dulceața roadelor, lăudăm soiul lor ales și binecuvântăm pe cel ce a adus sămânța lor — dar uităm prea des de vrednicul grădinar, fără de a cărui muncă nu aveam poate niciodată parte de dulceața roadelor alese. Eu mă închin cu stimă și venerațiune înaintea acestor vrednici fruntași ai muncii intelectuale din zilele noastre. Ei de obiceiu ni-au dat mai mult din »talantul« lor nouă tuturor, decât au păstrat pentru sine. Și e mai greu și mai vrednic a da mult dintr'o avere mai modestă, decât puțin dintr'un prisos de îmbelșugare! Ear eu socot, că un titlu la recunoștința noastră merită numai omul, care din avutul său intelectual și moral a dat obștei mai mult, decât a reținut pentru sine și vrednicia de om atârnă, socotesc eu, dela acest raport între ceeace dăm pentru alții și între ce reținem în chip egoistic pentru noi. Și pe cât știu să admir pe cel ce din puținul ce are a dat mult sau chiar tot pentru alții, pe atât mă întorc cu disgust dela cel înzestrat din plin dela Dumnezeu, care aruncă pentru alții numai sfărmituri din avuțiile sale enorme.

Iosif Vulcan a fost unul dintre muncitorii noștri fruntași cei mai vrednici, care din izvorul de lumină și din puterea de muncă, cu care l-a înzestrat Dzeu, a împărtășit o mare parte a neamului românesc, reținând pentru sine cvantități cu adevărat negligiabile.

Imaginea lui Iosif Vulcan poate să pălească în lumina veacurilor ce vor veni, dar ea va trebui să rămână viie în inima acelora, cari l-au cunoscut, între cari a trăit și pentru cari a muncit.

Cumpăna judecății drepte asupra celor ce au adus jertfe pentru binele obștesc de obiceiu — orice s'ar zice — nu este în mâna urmașilor noștri de prin veacuri, ci în mâna contimporanilor noștri, a celor cu inima curată dintre ei. Genii, cari au croit cărări noue gândirii, ajung, vorba poetului, cu timpul nume goale »prizărite« »sub vr'o pagină năroadă« din vr'o carte colbuită a urmașilor. Chiar noi, cari am trăit în acelaș timp, în acelaș loc cu geniul stâns, cunoaștem numai crâmpeie din bogăția faptelor sale. — cum putem cere dar dela urmașii noștri, ca ei să știe mai mult? Cum vom putea cere dela ei o judecată dreaptă și întemeiată despre un om trăit în alte vremuri, în alte împrejurări, între alți oameni aproape neînțeleși de ei și care a luptat cu mijloace primitive pentru cauze de mult puse la dozar în vârtejul înaintării viitoare?... E atât de greu a te desface de cătușele vremii în care trăiești, pentruca să te transporți în viața apusă a altor vremi cu alți oameni, cu alte idei, cu alte nevoi și în deosebi cu alte mijloace de luptă. Oare putem suprima un zimbet ironic sau măcar de blândă compătimire pentru entuziastul Eliade cu vorba azi imposibilă »scrieți băieți, ori cum, numai scrieți românește?«... Și care dintre criticii noștri literari de azi nu-și face haz de acel public naiv de odinioară — erau nu mai departe decât chiar părinții noștri ai celor de azi — care putea să admire legendele istorice »seci« și »nepoetice« ale lui Dim. Bolintineanu, să le cânte în toate cele patru unghiuri și să sărbătorească pe autorul lor ca pe un mare poet al neamului? Și câți din acești critici severi simt că este un sacrilegiu a râde de lacrimile de însuflețire ale părinților noștri!

Iată de ce este datorința noastră, a contimporanilor, celor fără de »a pizmei răutate«, între cari au trăit fruntașii trecători ai evoluțiunii noastre culturale, pentru cari au jertfit »talantul« lor și cari ne-am veselit de roadele muncii lor, — ca să le fixăm imaginea, așa cum ea ni-s'a imprimat în suflet, pentruca să rămână spre știre și luare în samă de urmașii noștri.

(Va urma.)

„Pentru teatru român“.

Cohalm, 17 Noemvrie 1907.

(Raport special al »Gaz. Trans.“)

Dinadins am lăsat la o parte din titulă »fond de« etc. Adunările acestea generale nu sunt numai pentru a da seamă despre, și a spori fondul material al Societății pentru crearea teatrului român. Ele sunt în aceiași măsură cele mai potrivite prilejuri, de a lămuri, de a înainta, idea teatrului — prin discuții, disertații asupra ideii și chiar prin reprezentații. Sporește, va să zică și fondul spiritual.

Adunarea generală din ăst an pare a fi mai sărăcăcioasă, pare a rămânea mai mult de un caracter local — nu așa de general ca în trecut. Așa este însă numai »finalele«. Rezultatele activității de peste un an întreg sunt mai mănoase poate decât ale ori cărui an de până acuma. Și trebue să ne bucurăm mai tare de minunatele acorduri ale piesei întregi, decât de un finale cât de strălucit, și cât de electrizant.

Iată ce s'a petrecut in zilele de 17 și 18 Noemvrie.

Sosirea.

La orele $5^1/_2$ p. m. trenul despre Brașov, care ducea cu sine pe membrii comitetului V. Onițiu, Dr. Blaga, Dr. Vecerdea, G. Dima și pe cei 29 membrii ai corului bisericesc, a sosit în Cohalm, întâmpinați de un număr mare de fruntași Cohălmeni. Comitetul și oaspeții brașoveni au fost bineventați în mod călduros de d-nul G. *Fuciu*, secretarul comitetului aranjator. D-lui Fuciu i-a răspuns vicepreședintele societății, d-l V. *Onițiu*, mulțumind pentru bineventarea călduroasă și tălmăcind sentimentele de bucurie ale membrilor, comitetului și în genere ale Brașovenilor, când pășesc în numele culturei românești pe pământul fruntașei comune Cohalm.

Intre vii strigăte de »Trăiască« oaspeții însoțiți de membrii comitetului aranjator ne-am urcat în trăsurile și căruțele în număr de vre-o 30, luând drumul peste Homorod la Cohalm. După o călătorie de 3/4 de oară, am sosit în Cohalm în fața otelului »Schlosser«, de unde oaspeții au fost conduși la cuartirele lor.

Sâmbătă sara

ne am adunat la orele 8 în una din sălile aceluiași otel. S'au întrunit pe lângă Brașoveni vre-o 40 fruntași din Cohalm și împrejurime. Mai sosiră cu trenul de Arad și membrii comitetului, dep. V. Goldiș și Dr. G. Dobrin. Dintre fruntașii din loc am remarcat pe noul protopop tractual T. V. Ghiaja, preoții Bercan cu d-na, Ghiaja, Sponic, Repede, pe adv. Dr. Drimba cu d-na, pe d-na Cernea cu d-șoarele M. Cernea și M. Drimba, pe învățătorii Borcoman, Ionescu, G. Andruon, Radu, d-nii G. Fuciu, I. Buzea etc. etc.

Discursuri nu s'au ținut. In schimb membrii presenți ai »Acordului« au esecutat câteva coruri. La orele 10 membrii presenți s'au resfirat spre cvartirele lor.

Duminecă-dimineața.

Parastas solemn, întru memoria răposatului serv al lui Dumnezeu, odinioară *I. Vulcan.*

N'a fost însă numai un serv al lui Dumnezeu, ci și un serv al neamului său, care nu-l poate uita. Se face deci parastas solemn în amândouă bisericele, cea gr.-ort. și cea gr.-cat.

Intâi, în cea gr.-or.,— o biserică mărișoară, decât care mai mare nu ne prea trebue, cu vechi desene ezodice și cu icoane mai noi, cu curcubeul, cu țesături românești, cu galerii pe margini, în cari înșirarea oamenilor se aseamână cu cătanele de tinichea, în strane cu figuri în deosebită ținută, mai pioasă și mai »legeră», și cu-o grămadă de popor, în nae. Aci reuniunea corală din Brașov, »Acordul«, cântă dela începutul până la capătul liturgiei.

Slujba e făcută de trei preoți: tata și fiul din loc, al treilea din vecini.

La biserica unită, unde servește vicarul din Făgăraș cu patru preoți, ajungem către sfârșitul slujbei. Aci—o biserică foarte veche, mică, boltită, zugrăvită, cu arcuri, între sfinții cam turtiți, orientali, amestecate statui apusene, catolice, sub sticlă,— corul cânta asemenea pătrunzătoarele cântări compuse de D-l Dima, ale Parastasului: a fugit durerea, întristarea și suspinarea, predică nici într'o biserică.

In amândouă locuri s'au înălțat rugăciuni, pentru ca sufletul răposatului să se așeze în loc luminat, în loc de verdeață, în loc de odihnă, de unde și »unde nu este durere, nici scârbă, nici întristare, ci viață fără de sfârșit«; loc ca și care răposatul, care a fost și poet, singur nu și-ar fi putut, dori mai »încântor«.

Duminecă la ameaz.

In timpul cel mai potrivit, la orele 12, se deschide întâia ședință. In sala de gimnastică, cea veche,— în adevăr veche: păreții scobiți și dușumelele cu gropi, — se așează, în fund masa lungă, verde, de unde pornesc îndreptările bune. Unde odinioară, din vechi timpuri incepând, vecinii noștri Sași, vor fi rostit multe cuvinte înțelepte, și vor fi dat ființă la multe hotărâri frumoase — astăzi ne adunăm noi, cu pași siguri pe arena lor, luându-ne acelaș zbor. Și nu cred că am greșit zicând: cu pași siguri!

In jurul mesei verzi se așează. în deplină conștiință a unei munci bine săvârșite, frumoasă ceată de bărbați, ce constitue comitetul, în lipsa unui singur: despomenitul Iosif Vulcan. Va să zică sunt aci D-nii: *V. Onițiu*, *Dr. N. Vecerdea*, *Dr. I. Blaga*, *Gh. Dima*, *V. Goldiș*, *Dr. Gh. Dobrin.* Reprezentația pressei este mult mai puțin complectă: P. Nistor pentru »Tribuna«, Dr. Dobrin pentru »Drapelul«, V. Braniște și S. Dan pentru »Gazetă«.

Partea cealaltă, e atât de — poate chiar mai—însemnată a salei, locurile publicului care ascultă, se îndeamnă, își dă sprijinul, *îndeplinește*—sunt cam, se zicem, »lacunoase«. Rânduri puține și cam rare. Observăm între ele câteva fețe bisericești, — vicarul Macavei, din Făgăraș — foarte multe dame, aproape jumătate, și cărturărimea — care, toată, nu prea e multă — din împrejurime. Greul publicului este venit din Brașov. Țărănimea își exprimă interesul prin o mână bună—nu mai mult! — de bărbați.

Și dacă nu-s mai mulți, și nu sunt din depărtări, cauzele se găsesc destule. Un timp târziu, neobișnuit pentru ținerea de astfel de adunări. Și măcar să fi fost un frig uscat, și o pătură aspră de zăpadă scârțăitoare — dar e un noroiu, o bură, un cer întunecat, o umezeală, ce te înădușă, te strânge de gât, îți prefac în bură și entuziazmul.

Poate asta e cauza, deși cuvântarea vicepresidentului, prin care deschide adunarea generală și prima ședință, este plină de duioșie monotonă, cum de altfel cere și situația; lipsa din frunte a prezidentului, pe care atâta vreme ne obișnuisem a-l vedea în acest loc. D-l V. *Onițiu*, ține să-și consacre întreg discursul acestui trist eveniment. Vă alătur discursul ascultat cu interes de atenție tăcută, până la capăt. Discursul e ținut la nivel academic. Surprinde — prin adevărul ei — asemănarea lui I. Vulcan, cu Eliade Rădulescu, căci amândoi profesaseră acelaș principiu dela începutul vremurilor: »scrieți băieți orice, numai scrieți!» După discurs, ne rămâne cunoașterea fidelă a răposatului, care prin activitatea sa a fost mai mult neprețuit conducător, decât fericit creator, cu drepturi de a »reflecta« la Parnas.

Discuusul e resplătit cu ovațiile cuvenite.

In numele celor din loc, — primitorii cu bună inimă — păr. Eronim *Buzea* din Șona salută în cuvinte vânjoase comitetul, mulțămindu-i că prin venirea sa în aceste locuri a contribuit la întărirea idealului comun, prin răspândirea lui. Părintele din loc, I. *Bercan*, ca directorul despărțământului local, tălmăcește în scurte și bine închegate cuvinte, salutul surorii mai mari: — raportul casierului va spune că nu cu mult mai mare — a »Asociațiunei« împărtășind totodată jalea sinceră a surorii, pentru rămânerea orfană prin răposarea presidentului.

D-l deputat Vasile *Goldiș*, are ca reprezentant al Asociației culturale din Arad, avântate cuvinte de judecată dreaptă, în cadrul salutului. E mică, prea mică nizuința noastră spre cultură zice — în raport cu forțele ce am putea pune în lucrare. La asta va fi purtând vină și sistemul de laudă cu ridicata, ce s'a practicat până acuma. (Aluzie la »Familia«?) A sosit timpul când ne trebue mai multă critică, și mai necruțătoare critică. Oratorul numai decât dă și un exemplu: credința generală că bunurile materiale sunt altceva decât bunurile culturei, pe când un neam, cu cât e mai bogat în arte și în științe, cu atât mai favorabilă situație materială își poate croi. Pe lângă critică însă — urmează — trebue să lăsăm și o licărire de speranță, că odată vor fi și mai puține neajunsurile, că »sala aceasta va fi odată încă prea mică«, că poporul va alerga cu mic cu mare la aceste sărbări culturale și astfel glasul conducătorilor voitori de bine, nu va răsuna în pustiu!! Numai când va fi așa, va fi realizat idealul lui Vulcan, »care, ca și cei ce l'au trimis, — n'au mai ferbinte dorință, decât ca societatea să înfiorească, să crească, să trăiască!«

Trecerea asta din abstracție în realitatea cea mai proaspătă, precum și întreg șirul de idei plastice, bine înlănțuite, au avut de efect meritat, un raport acompaniat de aplauze.

Vicepreședintele, d-l *V. Onițiu*, mulțumește pentru tustrele salutări, găsind în ele sprijin pentru activitate, și trimițând aceleași salutări prin reprezentanți. Se aleg de notari d-nii Dr. *Al. Bogdan* și *Pompiliu Nistor.* Se primește propunerea pioasă a vice-presidentului, de a se lua în procesul verbal frumosul act de două parastase în cele două biserici, întru memoria răposatului president. Pentru parastase se mulțumește organizatorilor, cu deosebire d-lui Dima și corului său. Rapoartele casierului și secretarului se consideră de cetite, lăsându se discuția asupra lor pe ședința de mâne. Se aleg câte cinci sau trei membrii în comisiile obișnuite, cari vor avea să dea seamă tot în ședința viitoare. Apoi se dă cetire disertației d-lui *Valer Braniște*, pe care vi-o alătur.*) Autorul însuși nu a putut fi de față, deci o cetește d-l Victor Braniște.

Sub cuvintele ocazionale »Pro memoria«, d. Braniște trezește viu icoana răposatului president, dând prietinoase note personale despre obiceurile lui, în schița cadrului, a generației în care a trecut. I se pare conferențiarului a găsi o neconsonanță în aceste doue. Apicând teoria influenței mediului asupra scriitorului, în critica multelor opere a lui Vulcan, despre a căror valoare temporală era deplin convins însuși autorul, esplică prin asta multilateralitatea genurilor și unilateralitatea spiritului, în ele. A scris lucrări, de cari vedea că este trebuință arzătoare, iar nu pentru cari simțea îndemnul inspirației încăpățînate. Le-a scris așa, ca să le poată înțelege contimporanii crescuți în diferite școli, influințați de deosebite neamuri.

Ședința s a ridicat la orele 1.

Partea din urmă a raportului: despre banchet și concert în numărul de mâne.

Afacerea de imunitate a deputatului Vaida va ajunge în fine earăși înaintea camerei ungare. Mâne, Marți comisiunea de imunitate va face raportul său în aceasta afacere. »P. Lloyd« anuntă deja înainte, că Vaida își va putea reocupa locul său în Cameră. Câtă generositate!

Stări critice în dietă. *Planul de-a întroduce clotura.* A ajuns și guvernul Wekerle încet, încet la punctul critic, care a cauzat căderea partidului lui Tisza și a partidului liberal. Obstrucția Croaților a dat naștere planului de-a să întroduce clotura în anumite condiții și pe un timp anumit. E vorba de a se da prezidentului Camerei înputernicirea să declare încheiată o desbatere cu aprobarea majorității. Aceasta însă să aibă valoare numai

*) O vom publica în numărul următor poporal. — Red.

în desbaterea asupra budgetului, a proiectelor pactului, a contingentului recruţilor, a reformei dărilor şi a viitoarei reforme electorale. Clotura să se estindă numai cam până la sfârşitul anului viitor. Clotura există în cele mai multe parlamente precum în cel englez, austriac, etc. In dieta ungară n'a fost introdusă fiind considerată ca o mărginire a drepturilor naţionale.

Se poate însă prea uşor că încercarea de-a introduce clotura să mâne în tabera obstrucţiunei şi pe cei douăzeci şi cinci deputaţi naţionalişti, cari până acuma şi-a sprijinit obstrucţia croată şi poate şi pe desidenţii maghiari nemulţumiţi cu pactul. Atunci obstrucţia ar deveni puternică şi nu se poate prevedea ce ar urma în acest caz. Ar trebui să apară pe scenă iar vre-un colonel de honvezi à la Fabriţius.

Statul catolic a ţinut Joi, adunarea generală, în Cluj. Episcopul *Majlath* a rostit un discurs de deschidere, pe care pressa catolică îl prezintă drept răspuns de împăcare frăţească la atitudinea agresivă a celorlalte confesiuni. A făcut apel la societatea maghiară, să nu se sfâşie în lupte de frate cu frate, ci unindu-se în credinţă şi în iubire de Dumnezeu, să grăbească în ajutorul primejduitului popor maghiar »care să împuţinează pe urma emigrării, şi al cărui loc îl cuprinde o rassă cu totul deosebită de poporul maghiar, prin felul ei de cugetare, prin însuşirile de rassă şi prin moralitatea şi obiceiurile sale«. »Ingrijorat« de aceasta »pustiire«, episcopii lor constatează de altă parte şi îmbunătăţire: în Cluj şi în Deeş s'au înfiinţat două şcoale de călugăriţe catolice!!

In darea de seamă, să spune de suma 86.000 cor., ce a împărţit episcopul pentru şcoale şi parochii. Adunarea a decis, ca proprietatea din Almaş, numai la maghiar să se poată vinde.

Nouăle acuzări ale lui Björnson.

Eată ce zic foile maghiare despre scrisoarea din urmă a lui Björnson, în care acesta vorbeşte de cea mai mare industrie a Ungariei:

„*Budapesti Hirlap*“ scrie sub titlul „Industria lui Björnson“:

»Bătrânul poet veteran vorbeşte în scrisoarea sa mai nouă despre cea mai mare industrie a Ungariei. Cea mai mare industrie a noastră, este după el, că fabricăm Maghiari din elementele naţionalităţilor, cu foc şi fier, fiind-că suntem puţini şi suntem în minoritate în propria noastră ţară. Pe când Björnson scrie aceasta, el observă, că nu ştie ungureşte. Ne pare rău, dar fie liniştit, că ignoranţa sa nu se mărgineşte aici. Credem că nici slovăceşte şi româneşte nu ştie. N'ar fi nimic nici cu atât, fiind-că din norocire obiectul criticei sale nu e nici limba maghiară, nici cea slovacă, nici cea valahă. Dar Björnson cunoaşte tot aşa de puţin raporturile maghiare, slovace şi valahe, cum cunoaşte limbele acestea. Totuşi între acestea el pe una din ele nu o critică atât cât mai mult o blamează fără conştiinţă. Aceasta este în procederea lui ceea ce ne consternează şi ne indignează. Care este, după aceste, industria lui Björnson o vei găci fie-cine, care va cunoaşte comunicarea de mai jos a scrisoarei sale. Industria lui tristă este colportagiul minciunilor, pe cari agitatorii noştri naţionalişti le fabrică şi le liferează lui ieftin«...

„*Alkotmány*“ scrie la acuzările lui Björnson:

»Furia maghiaro-fobă a bătrânului norvegian nu vrea să se stâmpere nici decum şi cazul dela Cernova a fost numai uleiu pe foc, care foc acum a isbucnit în flăcări furioase în coloanele ziarului »Neue Freie Presse«.

După ce arată apoi ce zice Björnson despre cazul dela Cernova zice:

»Iată cum foloseşte Björnson pentru noule lui atacuri, cazul trist dela Cernova, fireşte descriind cele întâmplate cu totul fals. Ne pare rău că jertfeşte capacitatea lui vrednică de ceva mai bun, la intervenţia câtorva informători mincinoşi pentru scopurile perfide ale agitatorilor naţionalişti. .«

„*Az Ujság*“ scrie sub titlul „Acuzările lui Björnson“ între altele:

»Pe Björnson îl înţelegem între nenumăraţii inimici ai naţiunei maghiare (care mai că va fi unul dintre Austriaci) s'a folosit de marele nume al poetului scandinav şi de slăbiciunea bătrâneţei sale în contra noastră. L'au aţâţat pe el care nu cunoaşte nici trecutul nici prezentul naţiunei noastre.

»Două lucruri însă nu înţelegem cum vine, că »Neue Freie Presse« atât de răspândită în Ungaria se face ecoul acuzărilor lui Björnson? Apoi cum vine Björnson se întrupeze naţiunea maghiară tocmai în contele Appony? Sufletul naţional maghiar are la noi reprezentanţi cu mult mai tari decât contele Apponyi. Dacă nu tocmai pe Wekerle, dar de pildă pe Francisc Kossuth.

Dar ori cum ar fi, iarăşi ne-am pomenit cu o bombă.«

Zice apoi „Az Ujság“ mai departe:

»Björnson susţine că a primit date pentru scrisoarea sa din toată ţara. Nici nu ne îndoim de aceasta. Câţi inimici are naţiunea şi statul maghiar toţi văd în el acuma pe Mesia.

«...Se vede că Björnson n'are nici idee de sistemul de stat constituţional al Ungariei şi de drepturile naţionalităţilor. Dar el satirizează mai departe. Maghiarii după el, mint una peste alta şi zic — că au vorbit patriotic.

„Az Ujság“ sfârşeşte critica sa aşa:

»Atâta e sigur, că atacurile lui Björnson nu lui Appony îi vor strica, ci întregei naţiuni maghiare înaintea lumei. Aceasta o şi voeşte. Marele nume al poetului norvegian şi ascuţişul atacurilor sale, cari — nu se poate nega — sunt artistic lustruite cu pila. Este zău în stare a lăţi ură în contra noastră, în marea de oameni neorientaţi.

»Se va vedea acum dacă coaliţia are birou de pressă.

»Şi o întrebare:

»Cum vine că o astfel de lăţire de ură pişcătoare există în străinătate în contra noastră numai de atunci de când ne fericeşte coaliţia?

STIRILE ZILEI

— 5 Noemvrie v.

Crăciunul la curte. S'anunţă din Viena, că după zece ani Majestatea Sa pentru întâja oară va petrece în Decemvrie a. c. sărbătorile de Crăciun, nu în cercul familiar al arhiducesei Maria Valeria, în Wallsee ci în castelul din Schönbrunn, unde se va muta arhiducesa la 15 Dec. a. c.

Măcelul dela Cernova. »Casina Naţională« din Budapesta a dăruit 500 cor. pentru orfanii rămaşi în urma celor măcelăriţi la Cernova. Mare sforţare a aristocraţilor maghiari că au scos pentru Slovaci câteva sute de coroane!

Moartea Eufrosinei Catargiu. In momentul când se ridica pânza de pe monumentul din bulevardul Colţei şi număroasa asistenţă saluta, cu nesfârşite ovaţiuni, figura senină şi măreaţă a lui Lascar Catargiu, soţia sa Eufrosina îşi dedea sfârşitul, în braţele rudelor inconsolabile. Fatalitatea a stabilit astfel o mişcătoare apropiere între dânşii, chiar şi în această împrejurare. Virtuoasa femeie se trăgea dintr'o veche familie moldovenească dela Botoşani, unde a văzut lumina zilei. A trăit 73 de ani şi a fost nu numai o tovarăşă nedespărţită şi credincioasă, dar şi o sfătuitoare înţeleaptă pentru iubitul ei soţ. Impărtăşind durerile şi bucuriile lui, ea a trăit pentru dânsul şi prin trânsul, neavând altă mângăiere şi altă mulţumire sufletească, decât fericirea şi dragostea lui. In ultimul timp, Eufrosina Catargiu îşi pierduse dreapta judecată şi Curtea de Apel din Galaţi îi dăduse un curator, în persoana d-lui Take Ionescu, fost ministru. D-zeu s'a grăbit însă să o cheme la dânsul, spre a o scăpa de durerile şi nevoile vieţei. Fie-i ţărâna uşoară! »Ref.«

Parastas. Duminecă în 11/24 Novembre a. c. la oarele 9 a. m. »Asociaţiunea pentru sprijinirea învăţăceilor şi sodalilor rom. meseriaşi din Braşov« va face în biserica română gr. or. din Braşov-Cetate obicinuitul parastas anual pentru odihna fericitului ei binefăcător, *Mihail Stroescu*, precum şi pentru pomenirea tuturor membrilor ei fundatori, răposaţi. In aceeaşi zi p. m. la 2 oare va împărţi în localul său din strada Castelului No. 66, haine şi cizme între ucenicii săraci, pe cari îi ocroteşte.

Darul regelui Carol pentru Sultan. Ca un semn al excelentelor relaţiuni ce întreţine cu Maj. Sa Sultanul Turciei, regele Carol al României a binevoit a-i trimite ca dar 12 splendizi câini ciobăneşti, aleşi din cea mai frumoasă rassă din ţară. Se ştie că A. S. R. Principesa Maria apreciază foarte mult această rassă de câni şi în escursiunile sale, în munţii din jurul Sinaei, a putut să-şi formeze o colecţie din cele mai interesante specimene. Darul, scrie »Ref.«, a fost expediat acum trei săptămâni, cu un funcţionar al castelului Peleş şi M. Sa Sultanul, care este un pasionat amic al cânilor, a rămas foarte mulţumit, încărcând de daruri şi de mahmudale pe trimisul regelui Carol.

Complot în contra Ţarului. Să telegrafiază din Petersburg, c'a produs mare consternare în întreg oraşul vestea, cumcă în Ţarscoselo au prins alaltăeri cinci nihilişti, cari au plănuit un complot în contra ţarului în sala de audienţe. Nihiliştii s'au anunţat la audienţă şi era p'aci să fie sloboziţi înaintea Ţarului, când părându-i suspecţi comandantului gardei, acesta dete ordin ca să li-se caute prin haine. La unul din ei s'au aflat o maşină infernală. Capul conjuraţilor era acea călugăriţă misterioasă pe care nihiliştii o numiau, între sine »Nina«, şi de a cărei urmă a dat poliţia într'o mănăstire, dar pe când voia s'o aresteze, călugăriţa revoluţionară s'a sinucis. In odaia ei au găsit atunci mai multe bombe şi harte, pe cari erau exact desemnate locuinţele familiare ale Ţarului din Ţarskoe-Selo şi Peterhof, iar în parc acele cărări, pe cari obicinuia Ţarul să se preumble, şi acea pădurice, în care să juca de regulă moştenitorul de tron după amiazi. Desemnele călugăriţei au tradat planul complotiştilor. Astfel s'a descoperit, că conjuraţii s'au furişat printre garda imperială din Ţarskoe-Selo; unul dintre ei a întrat ca muzicant la muzica gardei, celalalt a făcut să fie primit în corul dela curte şi astfel au plănuit ca odată, când va fi împreună întreaga familie a Ţarului, cu ocaziunea vreunei sărbări naţionale, să arunce o bombă din apropiere. Dar nu li-a succes planul infernal, căci cei cinci nihilişti au fost prinşi şi băgaţi în închisoare.

Preşedindele Dumei la Ţarul. Preşedintele Dumei Komiakof a sosit Sâmbătă la Tzarskoe-Zelo pe la orele 10, pe când nu era aşteptat, aşa că nu i s'a trimes trăsură. El a plecat cu o trăsură particulară la palatul imperial. Audienţa a durat 15 minute. Ţarul l'a salutat foarte cordial pe *Komiakof*, şi s'a întreţinut mult cu dânsul asupra nouei Dume, exprimându-şi speranţe asupra lucrărilor ei. Komiakof s'a exprimat că ar fi de dorit ca noua Dumă să restrângă libertatea pressei. I s'a răspuns că asupra acestei chestiuni să se înţeleagă cu ţarul. El a fost apoi recomandat Ţarinei care s'a întreţinut cordial cu dânsul. Se spune că prima şedinţă a nouei Dume a produs o excelentă impresie asupra Curţei imperiale. Ţarul laudă prin telefon pe primul ministru Stolipyn pentru modul cum se prezintă acum parlamentul.

Societatea bis.-lit. »Alexi-Şincai« a teologilor din Gherla s'a constituit pe anul 1907/8 alegându-şi următorul comitet: President Mihail Someşan t. an. IV, vicepresident Gregoriu Butuza t. an. IV, secretar Patriciu Trufaşiu t. an. III, cassar Nicolae Iuhász t. an. III, control Mateiu Zăgrean t. an. IV, bibliotecari Vasile Buda şi Paul Fetti t. an. III, archivar Vasile Lazar t. an. II, notar Ioan Fodor t. an. II; — membrii în comisia literară: Iulian Chitta şi Laurenţiu Coste t. an. IV, Ioan Oltean, Alesandru Rogojan şi Petru Viman t. an. III, Nicolae Oprea şi Ioan Petringel t. a. II, Ioan Cheresteşiu şi Victor Zinveliu t. an I.

Societatea de lectură »Ioan Popazu« a studenţilor dela institutul teologic şi pedagogic din Caransebeş aranjează Luni în 25 Noemvrie c. n. 1907 în sala hotelului Lichtneckert şedinţă literară-muzicală în favorul gimnaziului român din Brad. Comitetul. Preţul de persoană 1 cor. 60 b., de familie 4 cor.

Programa: 1. »Rugăciune« cor bărb. de T. Teodorescu. 2. »Religiositatea ca factor moral«, disertaţiune de I. Caragia, cleric curs III. 3. »Serenadă«, quartet instrumental de Haydn. 4. »Mărirea lui Dumnezeu«, cor bărb. de L. v. Beethoven. 5. »Clăcaşii« poezie de O. Goga, declamată de I. Toader cleric curs III. 6. a) »Eu mă duc« şi b) »Hai Leliţă« cântece pop. armonizate pentru cor. bărb. de A. Sequens. Dans.

Sfinţire de biserică. Curatoratul bisericei parochiale gr. cat. din Gherla învită la sfinţirea bisericei gr. cat. care se va serba în 24 Noemvrie st. n. a. c. şi la petrecerile cari vor urma ,sara I. In sala hotelului »Coroana« şi anume: Petrecere cu joc şi II. In sala hotelului dela tren (Hosszu) petrecere poporală cu joc. Inceputul ambelor petreceri sara la ½8 oare. Oferte benevole se primesc cu mulţămită şi se vor cuita pe cale ziaristică.

Alegeri comităţeneşti în comit. Bistriţa-Năsăud. Membrii în congregaţie au fost aleşi Luni în 11 Nov. în Sângeorz: Gerasim Domide, Dr. Andreiu Monda, Albert Török, Paul Beşa, Ioan Issip, Eliseu I. Dan, Zaharie Bulbuc, Dr. I. Malaiu; în cercul Năsăud: Al. Haliţă, Ionan Păcurarin, M. Földáry, Dr. Al. Popp, Dr. G. Hajnal, Iosif Lucchi, Ioan Păşcuţ, Ant. Precup, Alex. Pălăges, Sever Mureşan şi T. Chitta, în Şieu: Dr. Al. Popu, I. Dienesch, Sim. Tanco, Ion Mihailaş, Vasile Balan, Gavr. Hordoan.

Aur pentru America. Noul vapor al societăţii »Cunard«, »Mauritania«, a plecat alaltăeri în prima cursă pentru America. Vasul duce 2,000,000 pfunzi aur pentru New-York.

Ceaţă teribilă în Hamburg. O ceaţă teribilă s'a lăsat peste oraş şi port. Vapoarele nu se pot apropia de port şi nu pot părăsi ţărmul. Din cauza aceasta multe vase s'au împotmolit. Intunerecul e atât de mare încât prin case şi pe străzi s'au aprins lămpi şi felinare. Comunicaţia în oraş e cu desăvârşire imposibilă.

De vânzare este în strada Neagră Nr. 9, o garnitură de mobilă, îmbrăcată în catifea, care se află în bună stare.

Bibliografie.

»Luceafărul« Nr. 21 a apărut cu următorul sumar: Octavian Goga: Asfinţit (poezie); C. Sandu-Aldea: Pe drumul Bărăganului; Octavian Goga: Fecunditas (poezie); C. Ardelean: Cântecul morţii (poezie); George Murnu: Monumente ant. din Roma. Foruri imperiale. Columna lui Traian; Dinu Ramură: Toamna (poezie); I. Agârbiceanu: Nepotriviri: Zoe Gârbea: Expoziţia din Veneţia (1907); Cronică: Ştiri. Bibliografie. Poşta administraţiei. Ilustraţii: Reproduceri după Columna lui Traian.

ULTIME STIRI.

Viena, 18 Nonmvrie. Deoarece regele Carol se simte iarăşi foarte indispus cu sănătatea, a fost chiemat telegrafic profesorul doctorul Noorden la palatul din Bucureşti.

Viena, 18 Noemvrie. Regele Saxoniei a sosit eri aici şi a vizitat pe împăratul la Schönbrun. A doua zi s'a reîntors la Dresda.

Eri social-democraţii au avut aici o mare întrunire a partidulni lor şi au decis, că, dacă moţiunile lor de urgenţă relative la scumpirea alimentelor vor fi respinse de parlament, ei vor inaugura contra aceasta pretutindeni o agitaţiune mare prin adunări poporale.

Oradea-mare, 18 Noemvrie. Architectul Lipcsey şi polirul Kostin au fost puşi pe picior liber.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906 28 Octombre.	Activ:	1907 20 Octombre.	1907 27 Octombre.
121.686,535	85621535 Reser. metal. aur 100991880 / 36065000 „ Trate aur 41005000	142.179,300	141.996,880
622,390	Argint și diverse monede	386,056	376,344
76.684,750	Portofoliu Român și străin. . . .	91.339,666	87.584,432
32.066,492	*Impr. contra efec. publice 16976600 / „ „ „ în cont-corent 19464409	34.784,406	36.441,009
11.999,979	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
14.721,335	Efectele fondului de reservă . . .	15.806,084	15.806,084
2.899,824	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	3.253,121	3.253,121
5.779,489	Imobile	5.923,881	5.923,915
604,767	Mobilier și Mașini de Imprimerie .	640,124	640,161
657,470	Cheltueli de Administrațiune . . .	657,342	660,732
104.431,925	Depozite libere	106.339,524	104.882,774
19.540,128	Conturi curente	23 063 157	25.699,319
24.417,016	Conturi de valori	27.559.067	28.782,622
416.112,100		463.931,652	464.047,317
	Pasiv:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
21.621,136	Fond de rezervă	23.086,843	23.248,305
3.275,468	Fondul amortis. imob. și material .	3.504,226	3.519,676
271.856,630	Bilete de Bancă în circulațiune . .	315.497,280	316.783,010
1.646,498	Profituri și perderi	2.077,070	2.077,070
1.280,443	Dobânzi și beneficii diverse . . .	1.426,709	1.536,482
104.431,925	Depozite de retras	106.339,524	104.882,774
—	Conturi curente	—	—
416.112,110	Scomptul 7% / * Dobânda 7%.	463.931.652	464.047,317

Publicațiune.

Vineri în 22 Novembre a. c. se va ținea pertractare de oferte în cancelaria oficiului forestrial, Strada Aurarilor Nr. 5 pentru vânzare de circa **10,000 M.** (R. meter) **lemne de fag** de ars din revierul silvanal orășenesc **în Zernești.**

Doritorii de a cumpăra să alăture ofertelor suma de 300 coroane.

Condițiile ofertei și ale contractului se pot vedea în oarele de oficiu.

(3081,3—1.) **Oficiul silvanal.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la **Eremias Nepoții.**

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.